

TIBBİ TERMİNOLOJİ 1

TIBBİ TERMİNOLOJİYE GİRİŞ

Yrd. Doç. Dr. Perihan ŞENEL TEKİN

İNSANIN YAPISINA İLİŞKİN TEMEL TANIM VE TERİMLER

ANATOMİ NEDİR?

- Organik varlıkları ve bu varlıkları meydana getiren oluşumları yapı, şekil, pozisyon, ilgi ve fonksiyonlarına göre inceleyen bilim dalına ANATOMİ adı verilmektedir.

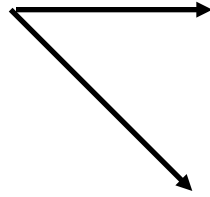
İNSAN ANATOMİSİ NEDİR?

- İnsan vücudunu oluşturan yapıları şekil, pozisyon, ilgi ve fonksiyonlarıyla inceleyen bilim dalına ise insan anatomisi adı verilmektedir.

ANATOMİ

- ANATOMİ

ANATOMİ

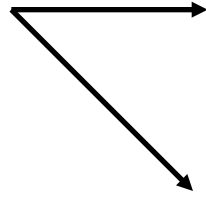
NORMAL ANATOMİ

PATOLOJİK

• ANATOMİ
ANATOMİ

MİKROSKOBİK ANATOMİ

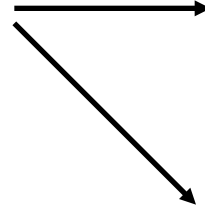
MAKROSKOBİK ANATOMİ

- MIKROSKOBİK ANATOMİ
Mikroskopik anatomi

CYTOLOGY

HISTOLOGY

MAKROSKOPİK ANATOMİ

- FONKSİYONEL A.
- SİSTEMATİK A.
- TOPOGRAFIK A.
- MUKAYESELİ A.
- UYGULAMALI A.

ANATOMİK POZİSYON:

- İnsan vücudu dik olup, gözler karşıya bakar. Üst ekstremiteler, el ayakları karşıya bakacak şekilde sarkıktır. Alt ekstremiteler, birbirine paralel olup ayak baş parmakları karşıya bakar.

KARNIN ANATOMİK OLARAK BÖLÜNMESİ:

İki horizontal ve iki sağital düzlem ile dokuz bölgeye ayrılır.

- Hypochondriac regions
- Epigastric region
- Lumbar regions
- Umbilical region
- Hypogastric region
- Inguinal regions

KARNIN KLİNİK OLARAK BÖLÜNMESİ:

Bir horizontal ve bir median düzlem ile dört bölgeye ayrılır.

- Sol üst kadran
- Sağ üst kadran
- Sol alt kadran
- Sağ alt kadran

VÜCUT ARKASININ ANATOMİK OLARAK BÖLÜMLERİ

- Cervical region (7 omur)
- Thoracic region (12 omur)
- Lumbar region (5 omur)
- Sacral region (5 omur)
- Coccyx (birbiriyle kaynaşmış 4 kemik)

YÖN BİLDİREN ANATOMİK TERİMLER

- Anterior / anteryör: ön
- Caudal / kodal : alt, kuyruk tarafı.
- Cranial / kraniyal: üst baş tarafı
- Dexter / dekster: sağ
- Dorsal /dorsal: arka, sırt tarafı
- Externa / eksterna: dış, hacmin dışı
- Horizontal /horizontal: sağdan sola veya soldan sağa

YÖN BİLDİREN ANATOMİK TERİMLER

- ▶ Inferior / inferiyör: alt
- ▶ Interna / interna: iç hacmin içi
- ▶ Lateral / lateral: yan, median düzlemden uzak
- ▶ Medial / medial: iç, medyan düzleme yakın
- ▶ Posterior / posteriyör: arka
- ▶ Sagittal / sajital: önden arkaya
- ▶ Sinister/ sinister: sol
- ▶ Superior/süperiyör: üst
- ▶ Transvers/ transvers: sağdan sola veya soldan sağa
- ▶ Ventral / ventral: ön, karın tarafı
- ▶ Vertical / vertikal: dik, yukarıdan aşağı

DÜZLEM BİLDİREN ANATOMİK TERİMLER

- ▶ Coronal /koronal: sağdan sola ve yukarıdan aşağıya olan düzlem
- ▶ Frontal/frontal: sağdan sola ve yukarıdan aşağıya olan düzlem
- ▶ Horizontal/ horizontal: yere paralel düzlem
- ▶ Sagittal/sajital:önden arkaya veya yukarıdan aşağıya olan düzlem
- ▶ Transvers/transvers: yere paralel düzlem

HAREKET BİLDİREN ANATOMİK TERİMLER

- Abduction/abdüksiyon: orta hattan uzaklaşma
- Adduction/addüksiyon: orta hatta yaklaşma
- Circumdiction/ sirkumdiksiyon: bir nokta etrafında dönme
- Extention/ ekstansiyon: gerilme, iki kemik arasındaki açının büyümesi
- Flexion/ fleksiyon: eğilme, bükülme, iki kemik arasındaki açının küçülmesi
- Pronation /pronasyon: iç rotasyon
- Rotation /rotasyon: dönme
- Supination /supinasyon: dış rotasyon

BİLİNMESİ GEREKEN DİĞER TERİMLER

- Arter /arter: atar damar
- Articulatio / artikülasyo: eklem
- Brevis /brevis: kısa
- Distal /distal: başlangıçtan uzak olan
- Facies/ fasiyes: yüz
- Longitudinal/ longitudinal: uzunlamasına
- Longus /longus: uzun
- Musculus /muskulus: kas

BİLİNMESİ GEREKEN DİĞER TERİMLER

- ▶ Nervus/nervus: sinir
- ▶ Os /os: kemik
- ▶ Palmar/palmar: el ayasına ait
- ▶ Plantar/ plantar: ayak tabanına ait
- ▶ Profundus/ profundus: derin
- ▶ Proximal/ proksimal: başlangıca yakın olan
- ▶ Superficial/ süperfisyel: yüzeysel
- ▶ Ven/ven: toplar damar
- ▶ Volar/volar: el ayasına ait

HASTALIKLARA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER VE HASTALIKLARIN SINIFLANDIRILMASI

- İnsanın gerek fiziksel ve gerekse ruhsal yönden normal olarak kabul edilen standartların dışında sahip olduğu değişik yapı ve davranışlara **HASTALIK**, bu tür değişikliklere uğramasına da **hastalığa yakalanma** denir.
- Her hastalığın kusma, öksürük, ateş gibi bir veya birkaç **semptomu** bulunabilir. Buna aynı zamanda **şikayet** adı da verilir.

HASTALIKLARA İLİŞKİN GENEL BİLGİLER VE HASTALIKLARIN SINIFLANDIRILMASI

- ▶ Doktor hastalığı tanımlayabilmek için hastayı muayene eder. Fiziksel muayene adı verilen bu ilk muayenenin dört yöntemi vardır:
- ▶ **İnspection /enspeksiyon:** gözle bakılarak hastalık bulgularının tespit edilmesi.
- ▶ **Palpation /palpasyon:** el ve parmaklarla hastanın vücuduna hafifçe bastırılması ve bastırıldığı yerdeki organ hakkında bilgi edinilmesi.
- ▶ **Percussion /perküsyon:** parmak uçları ile kısa ve net vuruşlarla çıkan sesin dinlenmesi ile vurulan yerdeki organ hakkında bilgi edinilmesi.
- ▶ **Auscultation / oskültasyon:** dinlemek.

Hastalıkların sebepleri:

- ▶ Doğuştan hastalıklar
- ▶ Kalıtımla geçen hastalıklar
- ▶ Travmatik hastalıklar
- ▶ Enfeksiyon ve parazit hastalıkları
- ▶ Tümörlü hastalıklar
- ▶ Fiziksel sebeplere bağlı hastalıklar
- ▶ Kimyasal sebeplere bağlı hastalıklar
- ▶ Alerjik hastalıklar
- ▶ Beslenme ile ilgili hastalıklar
- ▶ Psikosomatik hastalıklar

1. Enfeksiyon ve parazit hastalıkları
2. Uurlar
3. İç salgı, beslenme ve metabolizma ile ilgili hastalıklar ve bağışıklık bozuklukları
4. Kan ve kan yapan organ hastalıkları
5. Mental bozukluklar
6. Sinir sistemi ve duyu organları hastalıkları
7. Dolaşım sistemi hastalıkları
8. Solunum sistemi hastalıkları
9. Sindirim sistemi hastalıkları
10. Ürogenital sistem hastalıkları
11. Gebelik, doğum ve lohusalık komplikasyonları
12. Deri ve derialtı dokusu hastalıkları
13. İskelet- kas sistemi ve bağ dokusu hastalıkları
14. Doğuştan anomaliler
15. Doğum sırasında meydana gelen durumlar
16. Semptomlar, belirtiler ve iyice belirlenmeyen durumlar
17. Travmalar ve zehirlenmeler

ICD-9'a Göre Hastalıkların Sınıflandırılması